

Vaka çalışmaları

RİTA'da düşünecekleriniz

- Bu durumu daha iyi anlamam için ne tür bilgi gerekli?
- Sorun tam olarak neler?
- Kim ne yapacak somut olarak?
- Nasıl bir düzelme beklenebilir? Ne tür bir düzelme işlerin daha iyiye gittiğini gösterecek (kullanılacak göstergeler)?
- Ne olursa durum okulu aşar?

Vaka 1

- Aylin 3. Sınıf öğrencisidir. 2. Sınıfta okula uyumsuzluk yaşamış ve sınıf rehber öğretmeni aileyi hastanelerin Çocuk Ruh Sağlığı bölümüne yönlendirmiştir. Yapılan incelemeler sonucu Aylin Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu tanısı almıştır. Aylin'in anne ve babası yakın zamanda boşanmıştır. Ancak ekonomik sıkıntılardan dolayı Aylin ve annesi dedesinin evinde kalmaktadır. Aynı ev içinde anneanne, dayı ve teyzeyle birlikte yaşamaktadır. Babası başka bir şehirde iş bulmuş, hayatını orada devam ettirmektedir. Aylin daha önce de okula uyum problemi yaşamasına rağmen, devamsızlık yapmamıştır. Ancak anne ve babası ayrıldıktan sonra okula gelmek istememekte, devamsızlık yapmaktadır. Okula geldiği zamanlarda ise annesinden ayrılmak istememektedir.

VAKA 1

- Aile yakın zamanda boşanmış – ne tür stresler var, babası başka şehirde, görmüyor?
- Dikkat eksikliği – aile durumlarının da olumsuz etkisi var mı? Yoksa sadece nörolojik bir durum mu?
- Maddi durum kötü
- Okula kaygılı geliyor, anneden ayrılmak istemiyor, devamsızlığı bu yüzden mi?

Düşünülmesi gerekenler

- Anne ile rehber öğretmenin görüşmesi – anne durumu nasıl görüyor, kızına nasıl davranıyor, kızının kaygılarını yatıştırma yollarını biliyor mu? Anne kızın evdeki davranışlarında olumluya odaklanmayı ve pekiştirmeyi biliyor mu?
- Aylin'in rehber öğretmen tarafından düzenli görüşmelere alınması
- Sınıf öğretmenin Aylin'i gözlemlemesi, desteklemesi ve olumlu bildirim verecek noktalar bulması – sınıf ortamında davranışları yapılandırabilmek için olumlu pekiştirme tarifesi kullanmak
- Okulda annenin de desteğiyle katılabileceği etkinlikleri bulmak ve Aylin'in katılımını sağlamak
- Maddi desteklere yönlendirme

Vaka 2

- A.B. 13 yaşında 7. sınıf öğrencisidir. Çok başarılı olmamakla birlikte okul ve sınıf kurallarına uyumludur. Ancak son iki ayda derslerde dikkatini toplamakta zorluk çekmekte, sık sık öfke nöbetleriyle birlikte saldırgan davranışlar sergilemektedir. Özellikle sınıf arkadaşlarıyla cinsel içerikli konuşmalar yapmaya başlamıştır. Arkadaşları şube rehber öğretmenlerine A.B nin “açık saçık ve ayıp kelimeler” kullandığını, bağırıp çağırdığını söylemişlerdir. Bu davranışlarından aşırı derecede rahatsız olduklarını ifade etmişlerdir.

Düşünülmesi gerekenler

- Yakın zamanda birşey olmuş gibi.. Cinsel taciz olabilir..
- Hassas bir konu, rehber öğretmenin ele alması daha doğru. Rehber öğretmen güven ilişkisi kurarak süreç içinde ne olduğunu anlamaya çalışması..
- Danışmanlık için Ergen Danışma Merkezine yönlendirme
- Taciz ile ilişkili bir durum ortaya çıkmış ise A.B ile bu konuda onu korumak için atılması gereken adımları konuşmak..

Vaka 3

- Hişar 8. Sınıf öğrencisidir. Altı kardeşten en büyüğüdür. Babası inşaat işçiliği yaparken geçirdiği kaza sonucu felç olmuştur. Yatağa bağımlı kalmıştır. Hişar okul saatleri dışında ve gece geç saatlere kadar çay ocağında çalışmaktadır. Okula sık sık devamsızlık yapmaktadır (Toplamda 10gün). Özellikle sabahları ilk 2 saatteki derse geç kalmaktadır. Hişar, şiveli konuşmakta, bu durum arkadaşları arasında alay konusu olmaktadır. Uyum problemi yaşayan Hişar okulu sevmemektedir. Annesi ise Türkçe konuşamadığı için çocuğu hakkında okuldan bilgi edinememektedir.

Düşünülmesi gerekenler

- **Ekonomik destek şart – çalışmaması için gerekli koşulları oluşturmak**
- Okulda ayrımcılığı ortadan kaldırmak için duyarlılık çalışmaları yapmak
- Çevirmen eşliğinde anne ile konuşmak
- Okuldaki sevdiği aktivitelere katılımını sağlamak
- Gençlik merkezine gitmesini sağlamak

Kaynak

- ADEY bilgi notları:
  - 1. Çocuklar okula düzenli gitmelidir
  - 2. Çocuğunuzun eğitim başarısını artırmak için neler yapabilirsiniz
  - 3. Çocuklar ile olumlu iletişim kurma yöntemleri
  - 4. Çocuklarda karşılaşılan sorunlar ve başa çıkma yolları
  - 5. Arkadaş ilişkileri
  - 6. Madde bağımlılığı ile baş etme
  - 7. Bilgisayar (internet) ve televizyon bağımlılığı ile baş etme
  - 8. Dikkatini toplamakta güçlük yaşayan ve aşırı hareketli olan çocuklar
  - 9. Akran zorbalığı